

Posudek na diplomovou práci předloženou k obhajobě na katedře psychologie

FF UK v září 2007.

Téma DP: Očekávání žen od mateřství

*Diplomandka: **Hana Vaničková***

Vedoucí diplomové práce: Doc. PhDr. Lenka Šulová, CSc.

Diplomandka předkládá k posouzení 118 stran textu, který je členěn klasickým způsobem na část teoretickou a empirickou. V textu řádně cituje české i zahraniční odborné prameny, které jsou uvedeny na třech stranách seznamu literatury a pro přehlednost členěny na monografie, články a internetové zdroje. Diplomandka ve své DP prokázala schopnost pracovat s odbornými prameny.

Sledovaným tématem jsou postoje žen k vlastnímu těhotenství a následnému očekávanému mateřství v době, kdy respondenty skutečně těhotné jsou. Téma považuji za aktuální nejen vzhledem k současnému nárůstu porodů v ČR, jak uvádí autorka, ale i vzhledem k hlubšímu poznání prožívání těhotné ženy obecně a k případným generačním posunům v této oblasti. V teoretické části DP rozpracovává 6 subkapitol, které na sebe vhodně logicky navazují a tvoří tématickou základnu pro vlastní výzkum. Nejprve vymezuje pojem rodina s důrazem na rodinné funkce a na charakterizování současné české rodiny. Další subkapitola je věnována mateřství a rodičovství, včetně rodičovských postojů, poruch rodičovství a zmínce o biologické determinaci rodičovského chování. Třetí část pojednává o těhotenství ženy především ve smyslu vývoje vztahu matka a dosud nenarozené dítě. Autorka se zde zaměřuje na emoce ženy v průběhu těhotenství, na přístup ženy k těhotenství obecně a také na tělesnou identitu ženy v době těhotenství. Především poslední zmíněné je velmi intenzivně prožíváno současnou generací mladých nastávajících maminek. Další tématický celek sleduje již konkrétní očekávání spojená s mateřstvím. Tuto kapitolu lze považovat za těžiště teoretické části DP. Poslední dvě kapitoly jsou následně porod a postnatální období, neboli některé významné momenty raného psychického vývoje dítěte s důrazem na vzájemnou interakci matka – dítě. Ve všech zmíněných tématických okruzích autorka prokázala dobrou znalost i orientaci v aktuálních odborných pramenech.

Část empirická je členěna do 3 větších celků. Prvním je subkapitola, která se zabývá cílem výzkumné části DP a formulací hypotéz. Autorka se zabývá posunem postojů k těhotenství ve vztahu k věku žen a dále postoji k těhotenství ve vztahu k plánovanosti těhotenství. V druhém celku jsou popsány užívané metody, tedy především dotazník, technika sběru dat a jejich zpracování. Autorka kromě předvýzkumu (sledovala v něm 28 žen, z nichž 9 těhotných), jež byl zaměřen na tvorbu vlastního dotazníku, sledovala 60 těhotných respondentek. Těžištěm empirické části DP je potom kapitola tři, ve které jsou přehledně uvedeny pečlivě zpracované výsledky a jejich interpretace. Lze říci, že ve volbě jednotlivých položek dotazníku i v následné interpretaci výsledků, jejich shrnutí i v kapitole „Závěr“ autorka prokázala dobrou znalost problematiky partnerských vztahů, rodiny i rodičovství. Lze říci, že zjištěné výsledky přinášejí překvapivě zajímavé informace o současných mladých ženách a mohou být jistě pozitivně využity odborníky se zaměřením na rodinu a partnerské vztahy. Vhodným doplněním kvantitativních výsledků je následná kvalitativní analýza několika autorkou vybraných klíčových otázek. DP je doplněna přílohami, kde je uveden v plném rozsahu vlastní dotazník, konkrétní odpovědi na vybrané otázky a kvantitativní údaje o předvýzkumu. Autorka přiložila ke své DP CD-rom a Erata.

Celkově lze shrnout, že **předložená práce splnila všechny náležitosti očekávané od diplomové práce a lze ji proto doporučit k obhajobě s kladným hodnocením.**

Praha 7.9.2007

Lenka Šulová

